

Una norantena de queixes per discriminació lingüística a la universitat durant el curs 2022-2023

Quarta anàlisi quadrimestral de la campanya «La universitat, en català!», impulsada per Plataforma per la Llengua, la FNEC, el SEPC i el BEA

Una norantena de queixes per discriminació lingüística a la universitat durant el curs 2022-2023

Durant aquest curs 2022-2023, han estat 88 les queixes per discriminacions lingüístiques a la universitat que s'han fet arribar a la bústia de la campanya «La universitat, en català!». Impulsada per Plataforma per la Llengua, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC), la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC) i el

Bloc d'Estudiants Agermanats (BEA), la campanya va arrencar l'octubre del 2021 amb l'estrena d'una web per facilitar les denúncies. Té el compromís d'informar cada quadrimestre de l'evolució de les vulneracions i de la situació de la llengua a les universitats catalanes, valencianes i balears. A través d'un formulari web, amb un tràmit de menys de cinc minuts, els estudiants poden fer arribar les denúncies a l'entitat i alhora al servei de queixes que cada universitat posa a disposició.

De les 88 queixes registrades, 41 han estat perquè una assignatura que s'havia d'impartir en català finalment es va impartir en un altre idioma (el 46,6% del total), 29 per la manca d'oferta d'assignatures en català (32,9%) i 18 per la vulneració d'altres drets lingüístics (20,5% del total). Són menys queixes que les registrades durant el primer curs (quan en van ser 333) i les dades d'aquest segon quadrimestre també confirmen un descens continuat de queixes en cada quadrimestre d'ençà de l'arrencada de la campanya. Per a l'entitat, això s'explica perquè ara molts alumnes es queixen a les seues universitats directament i, per tant, no deixen constància de les queixes al portal de la campanya. L'entitat considera que això és positiu perquè significa que les universitats han creat els procediments oficials necessaris per a tractar les vulneracions lingüístiques i resoldre-les internament, i que els han comunicat de manera adequada per aconseguir que funcionen sols.

Pel que fa a la distribució de les queixes, el segon quadrimestre del curs reprén la dinàmica habitual, i el canvi en la llengua anunciada de docència torna a ser el principal motiu de les queixes (17), probablement perquè és més fàcil percebre la discriminació quan el docent substitueix el català pel castellà, que no quan directament una assignatura s'ofereix en castellà. Tanmateix, durant aquest segon quadrimestre les queixes per altres vulneracions de drets lingüístics han crescut respecte del quadrimestre anterior (ara són 10) i són el segon motiu de queixa, per davant de les queixes per l'absència d'assignatures en català (5).

Així doncs, malgrat que la majoria de les queixes van ser per un canvi en la llengua d'impartició de les assignatures, els estudiants expliquen situacions tant o més greus. Entre les queixes per manca d'oferta formativa en català, un estudiant denuncia l'aclaparadora majoria d'assignatures en castellà a l'Escola Universitària Mediterrani, un centre adscrit a la Universitat de Girona. Pel que fa a la vulneració d'altres drets lingüístics, l'entitat ha rebut queixes d'alumnes que denunciïn que els han rebutjat alguna sol·licitud de preinscripció en un màster de la Universitat de Barcelona pel fet de ser en català o fins i tot que la Universitat Autònoma de Barcelona es va negar, d'entrada, a retornar els diners a una estudiant de Suïssa que volia cursar un postgrau en català per practicar la llengua quan li van dir que l'impartirien en castellà perquè hi havia «estudiants internacionals». En aquest cas, però, amb la mediació de Plataforma per la Llengua i la feina de la comissionada del rector per a la Política Lingüística, Laura Santamaria, els responsables del postgrau van acabar retornant els diners a l'alumna afectada, i la UAB assumeix que casos com aquest no es poden repetir.

Queixes en quasi totes les universitats

En quasi totes les universitats del territori incloses en la campanya hi ha hagut queixes per motius lingüístics, però el nombre de queixes ha variat molt segons la universitat: de les 17 queixes de la Universitat Autònoma de Barcelona a les 3 queixes de la Universitat de Girona, passant per les 4 de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana. Aquesta diferència entre el nombre de queixes no és representativa de la situació lingüística de cada universitat, sinó que s'explica per la dimensió de la institució, per la diferent sensibilització dels estudiants i pel grau de coneixement de la campanya. Per això mateix, mentre que a Catalunya es recullen fins a 72 denúncies, al País Valencià només se'n recullen 11, i a les Illes Balears, 5.